

MAGYARÁG

VII. No. 104
1938. Aprilie 15

1 lei

APARE IN FIECARE ZI | Fondator: **PÁSZTOR EDE** | Redactor responsabil: **Dr. SÁHY LÁSZLÓ** | REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: ORADEA, PIAȚA MIHAI VITEAZUL 4

Öfelsége II. Carol király szerdán váratlanul Oradeára érkezett Magavezette udvari autón hajtott végig a városon. Öfelsége a katonai gyakorlótéren

Mintha a népmesék a ranyosszövésű történetei eleve nedtek volna meg. Szántó-vető emberek szorgos elfoglaltság gal baktatnak az ekét vonó iga után, a város uccáin dolguk után siető emberek rohannak és egyszerre csak megdörzsölik a szemüket... álom-e vagy valóság, hinni lehet-e, feltűnik előttük a koronás uralkodó, katonás külseje, jóságos tekintete. Magas trónusáról leereszkedik a nép közé, nem várja előre elkészített diadalkapu, nincsenek ünnepek, a koronás fő, a hétköznapi életet keresi, a hétköznapi emberek ügyes-bajos dolgai iránt érdeklődik. Es a meglepetéstől elnémult ajkak szólásra nyílnak és sugárzó tekintetük tüzeben hangzik fel a szívből jövő kiáltás:
— Éljen a király!

Megérkezett a királyi különvonat

A király különvonata reggel 8 óra 15 perckor futott be a velentai állomásra. A velentai állomásfőnökség két órával az érkezés előtt bizalmas értesítést kapott, amely közölte, hogy Öfelsége a király különvonaton Oradeára érkezik. A rendelkezés alapján a velentai állomás egész személyzete talpon várta a királyi különvonatot.

A különvonat percnyi pontossággal gördült be az állomásra és azt — senki sem várta. A különvonat 10 kocsi-ból állott, az első a király különkocsija, a többiben Argesanu tábornok, hadügyminiszter, a király hadsegédei és magasrangú katonai személyiségek érkeztek. Külön kocsi hozta Öfelsége a király gépkocsijait.

A királyi vonat egy órát tartózkodott a velentai állomáson. Ez alatt az idő alatt elő-

álltak a magasrangú személyiségek gépkocsijai, amelyeket az állomás kijáratánál helyeztek el.

Kilenc óra után néhány perccel megjelent különkocsija ajtajában Öfelsége, a király. Károly király tűzér tá-

bornoki egyenruhát viselt, bőr kabátban, bőr nadrágban és csizmában volt. Miután a kocsiból kiszállt, Constantinescu velentai állomásfőnök fogadta és jelentést terjesztett elő.

Öfelsége katonái között

Körülbelül fél 10 óra tájban három elegáns, a királyi koronával jelzett autó vágatott végig a Calea Victoriei-n. Az autók sebes robogással értek ki a Piața Unirii térre, ahol az első autót vezető, tábornoki egyenruhát viselő magasrangú tiszt a sarki rendőrt megszólította és a hadosztályparancsnokság felől érdeklődött. A rendőr tisztelegve adta meg a felvilágosítást, mire az autó tovább robogott majd kisvártatva a Calea Aradului-n tűnt fel.

Autónkkal mindehűtt a menetet követtük és a Calea Aradului és Sântandrei felé vezető utkeresztelkedésnél helyezkedtünk várakozó álláspont-ra. Körülbelül fél tizenegy órakor Sântandrei község felől az országút porfelhője jelezte az autók közeledését. Pár pillanat és előttünk terem a királyi koronával jelzett pompás nyitott Rolss Roys, melynek volánjánál Öfelsége II. Carol király foglalt helyet, mellette Argesanu hadügyminiszter ült. A kocsi belső ülésén az udvari soffőr helyezkedett el. A következő, ugyancsak udvari jel-

zést viselő kocsiban Calinescu belügyminiszter ült, a király szárnysegédjével, majd egy harmadik kocsiban a királyi környezet tagjai, azután Banciu tábornok hadosztályparancsnok majd polgári ruhában Pop Danila tábornok és több magasrangú katonatiszt.

A menetet Florescu ezredes-prefektus autója zárta be. Az utkeresztelkedésnél Öfelsége autója stoppolt. A király pár pillanatig elbeszélgetett a kíséretében lévő katonatisztekkel, majd megpillantotta a gyakorlótéren gyakorlatozó különböző fegyvernemekhez tartozó katonákat. Az uralkodó intésére a gépkocsik üresen továbbhaladtak a repülőállomás felé a király pedig kíséretével együtt fürgén a gyakorlatozó katonák felé sietett.

Az egyik szakasznál Öfelsége megállt, a katonák csak ekkor ismerték fel a királyt, a kinek a gyakorlatozó vezető katonatiszt feszes vigyázzállásban tette meg jelentését. A jelentéstétel után katonai vezényszavak hangzottak el, a katonák bemutatták gyakorlataikat, amit a király nagy

Károly király ezután érdeklődéssel tekintette meg a kis állomást. A velentai állomáson fókéletes rend és tisztaság volt és a király látható megelégedéssel járta körül az egész állomást. Ezután az állomás kijáratát előtől álló autókhoz ment és beült az udvari kocsiba. A király a volán mellett foglalt helyet, mellette Argesanu tábornok hadügyminiszter. A soffőr a hátsó ülésen ült. Az autót a király személyesen vezette. A különvonatot pedig bevontatták az oradeai állomásra.

megelégedéssel szemlélt. A gyakorlat befejezése után az uralkodó a katonák sorfala elé lépett és harsány hangon intézett kérdéseket a legénység egyes tagjaihoz. Láthatólag kielégítette a válasz az uralkodót, mert mosolyogva tisztelgett katonái előtt és egyikével-másikával kezét is fogott. Ezután az uralkodó egy másik katonai csoport-hoz lépett, ahol megismétlődtek az előbbi jelenetek. Közben a gyakorlótéren előállottak az udvari autók és Öfelsége kíséretével együtt a repülőteret tekintette meg. Az egész idő alatt a levegőben három katonai repülőgép manőverezett.

A városban a király látogatás hallatára hallatlan izgalom vett erőt. Hatalmas tömeg gyűlt össze a primária előtt és minden olyan ponton, ahol a király látogatását várták. A Primária előtt is hatalmas tömeg szorongott. Feljegyzésre érdemes, hogy az egész látogatás alatt nem láttott a város semmiféle különösebb katonai intézkedését.

A nagy ajándék-akciónk 24. számú szelvénye

Április 20-án éjjel megszűnik a kézi telefonközpont Április 21-től csak az automata központ működik!

Addigra minden előfizető megkapja az új telefonkönyvet, hogy az automata-telefont zavartalanul használhassa.

Az automata telefon-központ ünnepélyes megnyitása ápr. 21-én délután lesz.

Fontos rendelkezések a mai passzív légvédelmi gyakorlatokról

Az oradeai és bihormegyei passzív légvédelmi bizottság a mai napon a következő nagyfontosságú rendeletet bocsátotta ki:

A belügyminisztérium rendelkezéseinek megfelelően, a lakosság tudomására hozzuk, hogy április 14-én, Bihar vármegye összes községeiben városaikban, a megye egész területén passzív légvédelmi gyakorlatokat tartanak. A passzív légvédelmi gyakorlatok sikere érdekében elrendeljük:

Pontosan fél 11 órakor, kötelező módon vészjeleket adnak le, megszólalnak a templomok harangjai, a gyárak szirénái, a mozdonyok sípjai, a rendőrök sípjai, a kasszák trombitái stb. és három perccel később, hosszú ismételt jeleket adnak le.

E jelzések hallatára: a) köznivalók és magánvállalatok személyzete végrehajtja a rendelkezéseket, melyeket felettük kiad; b) a lakosság a következő szabályokat tartja szem előtt: Teljes csend és nyugalom. Azok, akik odahaza, iskolában, vagy bármilyen más helyiségben: szállodákban, vendégházakban, kávéházakban, színházakban vagy mozikban tartózkodnak, eltávolodnak az ablaktól és nem is néznek ki az utcára, a redőnyöket és ablaktáblákat pedig haladéktalanul lehúzzák.

Azok, akiket a vészjelzés az utcán ért, sietve de futás nélkül az előzetesen megállapított fedezőhelyekre vonulnak vagy folyosók masszívabb épületek kapui alá húzódnak. E semmi esetre sem maradnak az utcán, vagy lakásaik ajtajában.

Azok, akik a vészjelzés pillanatában autóban, kocsikban, villamosokban, stb. ülnek, azonnal leállítják a járművet, az autók vagy járművek a legközelebbi kapu alá hajtanak) s

a fentebb jelzett módon folyosók vagy erős épületek kapui alatt keresnek fedezéket. Öt perccel a vészjelzés elhangzása után minden lakás vagy helyiség a teljes elhagyatottság képét kell felöltse, semmiféle mozgás nem észlelhető, senki sem néz ki az utcára, a rendőrök és függönyök lehúzódnak.

Kizárólag a rendőrök maradhatnak az utcán, de ők is, amennyire lehetséges, meg kell húzódnak az ucca sarkokon, vagy erős épületek falai alatt.

Ajándék-akciónk

szelvénye

24

Kivándó és összegyűjtendő

Aki a folytatólagosan megjelenő számokat összegyűjti, résztvesz az „ajándék-akciónkban”

1938. március – április

Pontosan 10 óra 40 perckor, rövid szaggatott jelzések közlik a riadókészültség végét. E jel felhangzása után a lakosság ismét megkezdte tevékenységét.

Felhívjuk azok figyelmét, akik április 14-én este 10 óra 30 és 10 óra 40 között kell elutazzanak, vagy más fontos ügyük van, hogy dolgaikat úgy rendezzék, hogy számoljanak a város, ez időpontban bekövetkező teljes kihaltságával.

Az április 14-iki léggyakorlatok célja egyrészt a hatóságok intézkedéseinek a lakossággal való megismertetése,

másrészt megismertetni azokat a rendszabályokat, melyeket önmaga, családja és vagyona érdekében hoznia kell a légitámadások esetén. Ezért felhívjuk az összes polgárokat, felnőtteket éppen úgy, mint a kis korúakat, a legmagasabb rangú tisztviselőtől kezdve a legalacsonyabb rangig, hogy teljes mértékben vesse magát alá a hozott rendelkezéseknek, amelyek egyedül és kizárólag az általános közjó érdekében hozottak.

Inspekción győgszertárak:

Csütörtök, április 14.

Arany Kereszt, Piața Unirii 1. Tel. 852
Csillag, Str. Nic. Iorga 23. Tel. 551
Diana, Str. Astra 11. Tel. 259
Szent Antal, Regele Ferdinand Tel. 355
Kigyó, Piața Regina Maria Tel. 963

— FÉLÁRU UTAZÁS a vasutakon. A CFR április 21-éjféli 12 órától április 27. éjféli 12 óráig féláru vasúti személydijszabást léptetett életbe. Gyorsvonatra egész áru szuppliment váltandó, egyébként a kedvezmény az összes vonalakra érvényes és a jegypénztárak feljegyzeteket szolgáltatnak ki.

ANGOL JEGYZÉK A MEXIKÓI KORMÁNYHOZ

London, április 13. Mint ismeretes a mexikói kormány az olajforrásokat kisorsozta. Az angol kormány ebben az ügyben jegyzéket intézett a mexikói kormányhoz tiltakozván az olajforrások kisorsozása ellen. — A mexikói kormány az angol jegyzéket elutasította.

Nem volt lefartóztatásban Faragó Mihályné. Megírtuk, hogy a törvényszék egy havi fogházbüntetésre ítélte Faragó Mihály cipőtisztitót, aki megakartá vesztegetni Anca rendőrkapitányt. Faragó Mihályné most annak a közlésére kéri fel bennünket, hogy ő egy pillanatig sem volt lefartóztatva és az ellene beadott feljelentés — mint annakidején a rendőrség is megállapította — bosszu műve volt. Faragóné maga még kasszirnök

Az órarendet a bucurești rádió után kell számítani.

E rendelkezések végrehajtására felhívjuk az összes szolgabírókat, csendő őrsparancsnokokat, községi bírókat, jegyzőket, rendőrkvesztöröket, rendőrkormányzókat és alantás tisztviselőket. Minden kihágást törvény szigorával büntetnek.

V. Florescu,

ezredes, prefektus, a Passzív Légvédelmi bizottság elnöke.

Dr. Maugu Florian,

titkár.

és kenyereslányok elhelyezésével sem foglalkozott. Faragó Mihály egyébként megelégedett a törvényszék ítéletével és bizik abban, hogy a tábla fel fogja menteni.

— Dr. Papp János temetése. Nagy részvét mellett temették el tegnap délután Papp János nyug. iparkamarai főtitkár a Bratianu uccai gyászházban. Pontban 3 órakor Mayer György gör. kath. esperes végezte a gyászszertartást, azután dr. Buznea Ieronim, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára mondott bucsubeszédet. A koporsót gyászkocsira tették és kivitték a Rulikovszky temetőbe. A sir előtt még Peredy György, az újságírók szervezetének elnöke bucsuzott el régi pályatársai, az újságírók nevében, dr. Papp Jánostól.

— Kulturelőadás az Építőiparosok Szövetségében. Az Építőiparosok Szövetsége kulturelőadás sorozatot rendez, amelynek legközelebbi előadója Virányi Béla építészmérnök ny. főmérnök, aki folyó hó 14-én csütörtök este pontosan 8 órakor a Szövetség Sas palotájában levő helyiségében előadást fog tartani a nemzeti építőművészetekről, főként a román építőstílusról. Ezen rendkívüli érdekesnek ígérkező előadásra ezután hívjuk meg az Építőiparosok Szövetségének összes tagjait.

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román—magyar, magyar—román szótár egy kötetben, ára 25 lei.

Husvéti sportvonat Budapestre
ÚTLEVÉL NÉLKÜL (Csak fényképes igazolvánnyal)

Indulás Oradeáról április 21-én délben
Visszaindulás Budapestről április 26-án este

Utiköltség oda-vissza 1320' — lej
Gyermekeknek 820' — lej.

Jelentkezni lehet már csak 2 napig a
Wagons Lits/Cook és Europa
 utazási irodákban Oradea, Bul. Regele Ferdinand.
 Vidékieknek még 20 lej kell postaköltségre küldeniök.

A különvonat utasai Budapestén a

„METROPOLE”-ba szállnak
Rákóczi-út 58. a város szívében.

150 modern szoba 4' – pengőtől, teljes penzió 9' – pengőtől. –
Patináshírű kiváló konyha. Valódi ardeali Flekkenküönlegessé-
gek. Esténként táncol Farkas Jóska cigányzenekara, a. u. és
este Virány-jazz. Szécs Perényi Lili énekel.

Nagyobb lett az adó

Megjelent az adómódosító törvény. A szolgák, tanulók, cselédek is adót fizetnek ezután

Fővárosi jelentések alapján közöltük már, hogy az egyenes adó törvényt április 1-i kelttel módosították. Az oradeai pénzügyigazgatóság most részletes ismertetést közöl az új törvényről. Az ismeretetés szerint különösen a fizetések után lerótt fizetések tekintetében állott be jelentős változás. Az új törvény nem ismeri többé a létminimum adómentesség kedvezményét és az egész adó fizetés alá esik. A jövőben az adó alá eső összeg kiszámításánál a fizetés összegéből nem vonják le az eddig adómentes 750 lej, hanem az a teljes fizetés után számítható. Ugyancsak megszűnik a 750 lejnél kevesebb fizetéssel bírók adómentessége és a jövőben, mindenki, akinek legalább havi 100 lej fizetése van adóköteles. Adót kötelesek fizetni a 100 lejnél nagyobb fizetéssel bíró összes alkalmazottak, gépirókissasszonyok, orvosi asszisztensnők, szolgák, tanoncok és a cselédek is.

A fokozatosan emelkedő jövedelmi adó

Az összes, fizetésből eredő nettó jövedelmek, a köz vagy magánhivatalok fizetései, — remuneráció, gratifikáció, nyugdíj, évi 25.000 lején aluli

járadékok — amennyiben ezek időszakai jövedelmek és folytatólagos jeleggel, óra, napi, heti, navi vagy évi bér — az alábbi kimutatás szerint esnek adó alá.

A civillista kivételével minden romániai és minden idegen országból származó jövedelem adóköteles.

A 4.000 aluli jövedelem 4 százalékos, a 4000—25.000 lejig terjedő jövedelem 8 százalékos, a 25.000—35.000 lejig terjedő jövedelem 10 százalékos, a 35.000—50.000 lejig terjedő jövedelem 12 százalékos az 50.000—100.000 lejig terjedő jövedelem 15 százalékos, a 100.000—150.000 lejig terjedő jövedelem 20 százalékos, az 150.000 lejen felüli havi jövedelem 25 százalékos adót fizet.

A 44. paragrafus szerint a netto jövedelemnek számítják az egész fizetést — a természetbeni járulékokat is, — a melyből levonható a szolgálat teljesítésével járó — nyugdíj, betegsegélyző — kiadások, a mely nem haladhatja meg a fizetés 10 százalékát. Lakás címen a fizetés 1.5-e, ellátás esetén a fizetés 3.5-ét számítják még hozzá a fizetéshez. Ha az alkalmazotti a fizetésen kívül lakást és teljes ellátást kap, akkor a természetbeni járulékokat a fizetéssel egyenlő összegben számolják fel.

szegnek számítják.

Egy 2.000 lej és természetbeli lakás esetében például a számítás a következő: fix fizetés 2.000 lej, amelyből levonandó 10 százalék 200 lej nyugdíj alapra, marad 1.800 lej ehhez hozzászámítandó lakás címén a fizetés 1.5-e, lakás 400 lej, összesen 2.200 lej adózás alá eső nettó jövedelem.

A fenti adón kívül mindenfizetés után befizetendő még: 2 százalékos „Nemzetvédelmi” pótdadó. Ez az összeg a fenti nettó adó alá eső jövedelem után számítható.

0.30 százalékos „ut” pótdó. Ezt is a nettó adóalap után számítják. 0.50 százalékos „Munkakamarai” pótdó. Ezt a bruttó jövedelem után számítják.

„Supracota”. Ez az adó progresszív, az évi 10.000 lej-

nél több jövedelemnél bírók
fizetése után számítják.

A supracola kiszámítása

4.000 lej fizetésnél — minden betegségélyző levonás nélkül — az adók

Havi fizetés, az összes járulékokkal: lei 4.000. Fizetés utáni adó 4 százalék lei 160. Nemzetvédelmi adó 2 százalék lei 80. Utadó 0.30 százalék lei 12. Mumkakamarai adó 0.50 százalék lei 20. Supracota adóalap adó tehát lei 3.728. Ez az összeg megszorozva 12-vel egy évre kitesz 44.736 lej. Ezután az összeg után kiróvándó 548 lej évi adó, ami azt jelenti, hogy havonta a supracota adó lei 46.

Tehát 4.000 lej fizetés után
levonandó és a kincstárhoz
befizetendő fizetés utáni adó
címén: 318 lej.

Mindenki, akinek egy — vagy több — alkalmazottja van, köteles az adót levonni és befizetni a pénzügyigazgatósághoz, éspedig legkésőbb a levonást követő hónap végéig. Az alkalmazottakat tartók ugynevezett „stat” könyvecskét kötelesek kiállítani. A statot a jövőben 4 példányban kell kiállítani. A rendelet végrehajtását a pénzügy közgei házról-házra járva ellenőrzik.

**Tíz évre ítelték
a newyorki tőzsde
volt elnökét**

Newyorkból jelentik: — A newyorki törvényszék hétfőn ítélkezett Whiteynek, a newyorki részvénytőzsde volt elnökének bűnügyében. Whitneyt a közelmúltban család üzérkedésért vették őrizetbe a hatóságok és ezért a részvénytőzsde volt elnökét tízévi fegyházbüntetéssel sújtották.

Fizessen elő a telefonra

Tárcsázza

ezt a számot:

03

és megkapja az összes felvilágosításokat

Fizessen elő a telefonra

NINCS KIVÉTEL!

Minden iparos köteles üzleti könyveit felülbélyegezni és a 200 lejes taxát lefizetni

Végezze el a Kisiparos Liga tagjai helyett a pénzügyigazgatósági teendőket

Oradea, április 13. Vasárnap számunk iparos-rovatában közöltük, hogy milyen eljárást kell követniök azoknak a kisiparosoknak és kiskereskedőknek, akik a 200 lejes évi át-alány taxa ellenében megakarnak szabadulni a könyvvezetési kötelezettség alól.

Megírtuk azt is, hogy egyes városokban a rendeletet úgy értelmezik, hogy azok az iparosok, akik kész árut nem tartanak raktáron és csak hozott anyagot dolgoznak fel, semmiféle könyvvezetésre nem kötelezhetők. Ezt az értelmezést azonban Oradean nem fogadták el. Munkatársunk kérdést intézett az oradeai pénzügyigazgatóság bélyegügyosztályának vezetőjéhez, aki a következőket mondotta:

— Sem a bélyegtörvény,

sem a pénzügyminisztérium rendelete semmiféle megkülönböztetést nem tesz a kisiparosok között.

Könyvet vezetni, illetve a 200 lejes taxát lefizetni tehát köteles minden kisiparos, tekintet nélkül arra, hogy kész árut, vagy nyersanyagot tart-e raktáron, vagy pedig csak hozott anyagot dolgoz fel.

Könyvvezetésre kötelezve vannak tehát a rendelésre dolgozó szabók, cipészek, sőt a borbélyok is.

A könyveket — mint már közöltük — azok a kisiparosok és kiskereskedők, akiknek patenta-fixájuk 75 ezer leien alul van, csak megvásárolni és felülbélyegezni kötelesek, de akár üresen is hagyhatják.

Ajánlatos minél vékonyabb 6—10 lapos „Inventar” és „Jurnal” könyvet vásárolni, mert minden lapot külön kell felbélyegezni.

A könyvek felbélyegzésével, a kérvénybélyegekkal és a befizetési lap bélyegekkal együtt kb. 400 leibe kerül az üzleti könyv.

A könyvet azonban nem minden esztendőben újólag, hanem egyszer kell megvenni és felülbélyegezni, csak a 200 lejes taxát kell minden év április 1-én újból lefizetni.

A könyvet — ha semmiféle tételt nem vezetnek bele — évekig meg lehet tartani és az esetleges kontrollnak felmutatni.

A Kisiparos Liga kötelessége

Clujon — az ottani kisiparos unio és a pénzügyigazgatóság között létrejött megállapodás értelmében a kisiparosok részére olcsó üzleti-könyv típusokat készítettek, amelyek az összes bélyegkötségekkel és az évi taxákkal együtt összesen 470 leibe kerülnek. 10 lei taxa ellenében a kisiparosok uniója elvégzi tagjai részére az összes teendőket és így az

iparosnak nem kell félnapig ácsorognia a pénzügyigazgatóságon.

Vajjon ugyanezt nem tehetné meg tagjai érdekében az oradeai kisiparos liga? A kisiparos, ha egy félnapot — de amíg a pénztárhoz eljut — sokszor két napot elveszít a pénzügyigazgatóságon és szívesen venné, ha a Liga elvégezne

helyette a könyvek láttamoztatását.

Értesülésünk szerint — noha április 1-től már kötelező lett volna a könyvvezetés — a pénzügyigazgatóság e hó végéig még elfogadja a jelentkezéseket.

A könyveket a pénzügyigazgatóság második emelet 28. sz. szobájában bélyegzik fel.

Hármas halál az ügyvédi irodában

Szörnyű tragédia történt tegnap délelőtt Beográdban, Mátics Szvetisláv ügyvéd Kralya Alexandra ucca 6. sz. alatti irodájában. Valamivel 8 óra előtt megjelent az ügyvédi irodában Petrovics Arangyel és Petrovics Jován, akikkel Mátics valamilyen bonyolult ügyet akart megbeszélni. Nem sokkal később megérkezett az ügyvéd Nikolics Petár nevű írónoka is és az ügyvéd átküldte az ucca tuloldalán lévő törvényszékre, hogy nézze meg, dolgoznak-e, mivel tegnap görögkeleti ünnep volt. Amikor az írónok visszatért, nagy kiáltozást hallott az irodából.

Arangyel kiáltozott: — Mindenkit megölök — ordította, majd előkapta revolverét és kétszer rálőtt az ügyvédre.

Az egyik golyó Mátics fejét járta át, a másik a mellébe fúródott. A gyilkos ezután rokonára, Petrovicsra fogta a revolvert és azzal a kiáltással, hogy „Neked is meg-

mutatom!” fejbe lőtte. A két férfi holtan terült el, ekkor Petrovics maga ellen fordította a fegyvert és halántékra lőtte magát.

Amint az első revolverlövés elhangzottak, befutott a mellékszobából Nikolics. A gyilkosnak még volt annyi ereje, hogy ráfogja a revolvert Nikolics azonban idejekorán kiugrott a szobából.

A gyilkosságok okát, egyelőre lehetetlen megállapítani. Nikolics alig hallott valamit a beszélgetésből, mindössze arra emlékszik, hogy Arangyel azt mondta az ügyvédnek és Petrovics Jovának, hogy ők tetkötökre.

A gyilkos ötgyermekes családapa volt, gyermekeit rájongásig szerette

s így nagyon felindultnak kellett lennie, hogy megfélekedzen róluk. Egyesek szerint egy ügyből kifolyólag Mátics ügyvéd s Petrovics Jován csúnyán

Egy ötgyermekes beográdi vállalkozó megölt két férfit, majd halántékra lőtte magát

ki akarták használni Arangyelt amiben az utóbbi időben anyagi gondokkal küzdő férfi teljes anyagi megsemmisülését látta és végső elkeseredésében végzett mindhármukkal.

Harisnya,

zokni, női nadrágok, combiné és mindenféle rövid és játékaru legolcsóbban beszerezhetők

Heriznél

Str. Avram Iancu 11

Rekordtermést várnak Amerikában

Csikágóból jelentik: — Az idén Amerika rekordtermést vár búzában. A jelek szerint 500 millió bushel felesleg lesz kiviteli célokra. Emiatt a júliusi határidőre szóló buza már eddig is 80 centet esett.

Ha betegesen száraz, hámlik az ARCBÖRE, úgy használjon „STELLA” tulzsiros arckenőcsőt, arcolajat

kis tégely 30, nagy 60 lei
Főlerakat:

DROGUERIA „APOLLO”

Farkas István Oradea, Regela Ferdinand 7-bis

és a „CORSO” illatszertárban

Naponta postai szétküldés

Kapával verte agyon a revolvertolvajt

Caginacon halált okozott az ellopott revolver. Mestrovics Joszip napszámosnak egy évvel ezelőtt eltűnt a revolvere. Nem sokkal később a rendőrség a revolvert megtalálta Tortics Frányónál és ettől a naptól kezdve Mestrovics és Tortics halálosan gyűlölték egymást. Szerdán este, amint Tortics a közeli szőlőből hazatért, a ház előtt találta Mestrovicsot, aki kapájával szólnélkül szétvágta Tortics fejét. A szerencsétlen munkás azonnal meghalt, Mestrovicsot le tartóztatták.

Nagy mennyiségű új férfi és női kelme-maradékok

érkeztek

Steiner maradékoshoz

Calea Victoriei 3. az udvarban balra.

Amikor Gandhi szandált készített a fogházban...

Pretoriából jelentik: Smuta tábornok, a délafrikai köztársaság elnöke váratlan ajándékot nyújtott át Raza Alinak, a délafrikai kormány mellett működő indiai politikai megbízottnak. Smuts tábornok Raza Ali távozása alkalmából egy pár szandált ajándékozott neki, amelyet Gandhi készített egy negyed évszázaddal ezelőtt amikor több hónapos fegyházbüntetését töltötte ki a pretorai fogházban. Smuts tábornok kísérelésében hangoztatta, hogy Gandhi rendkívül nagy és gyümölcsöző munkát folytatott azért, hogy India lakosságát felrázta tétlenségéből és önérzetre nevelte.

MEGJELENT és mindenütt kapható Gál Zoltán: Román-magyar, magyar-román szótár egy kötetben, ára 25 lei.

Budapesti Nemzetközi Vásár

1800 kiállító, 7 külföldi állam
hivatalos részvételével.

Daladier kormánynyilatkozattal köszönte meg a kamara bizalmát, amely csaknem egyhangú volt.

A kormányhoz közel álló körök úgy tudják, hogy Daladier kormánya a francia külpolitika irányvonalát lényegesen megváltoztatja. A kormánynak azonban e téren az a feladata, hogy az eddig kötött szerződéseket, egyezményeket és kötelezettségeket továbbra is vállalja és fenntartja a szövetségi rendszert is.

**50 százalékos
utazási kedvezmény**

A MÁV vonalain Budapestre
IV. 19-től V. 9-ig, visszafelé
IV. 29-től V. 19-ig.

Vízummentes határátlépés
Vásárigazolvány egyenként 120
 lefűrt kapható az **Europa utazási iroda** oradeai fiókjánál Banca
 Dacia Bulev. Regele Ferdinand 9.
 és a **Wagons Lits-Cook** iroda
 összes fiókjainál.

TÁVIRATOK

BŐVÜL A FEMIPARI SZTRÁJK

Páris, április 13. A fémipari sztrájk tovább bővült. A sztrájkhoz csatlakoztak a Fahrmanngépgyár munkásai és a munkát abbahagyták a Nichol gyárban is. A kormány mindent elkövet a sztrájk likvidálása érdekében.

MEGFÉKEZTÉK
AZ ARAB ZENDÜLÉST

Páris, április 13. A francia Marokkóból érkező jelentések szerint a sousi helyőrség 48 óra leforgása alatt megfékezte az arab zendülést. Nyilvánvalóvá vált, hogy a felkelők nem érték el céljaikat. Több zendülőt őrizetbe vettek.

NEMZETI ELŐNYOMULÁS

Páris, április 13. A spanyol nemzeti csapatok tovább folytatták előnyomulásukat. Aranda tábournok csapatai Albo Casa közelében leereszkedtek a tengerpartí vonalakig.

ALÁÍRJÁK AZ ANGOL- OLASZ EGYEZMÉNYT

London, április 13. Jól in-
formált körök úgy tudják,
hogy az angol-olasz egyez-
ményt szombaton minden
valószínűség szerint aláírják.
Az egyezmény szövegezése
olasz és angol nyelven most
folyik. Az egyezmény szöve-
gét Londonban és Rómában
egyidejűleg hozzák nyilván-
osságra. A párisi jelenté-
sek arról számolnak be, hogy,
aláírássra kerül a francia-
olasz kereskedelmi egyez-
mény is. A francia gazdasá-
gi miniszter Rómába utazott
és személyesen írja alá az
egyezményt, amelynek nagy
jelentőséget tulajdonítanak.

Cluj, április 13. Megdőbben-
tő gyilkosság történt vasár-
nap, a késő esti órákban a
város egyik külvárosában Ki-
rály Jenő 33 éves asztalos ösz-
szeszedőalkozott Asztalos Er-
zsébet nevű menyasszonyával,
akit a vita hevébe ütlegelni
kezdt. Darkó Sándor 30 éves
asztalos a bántalmazott nő

védelmére kelt, amire Király hatalmas ökölcsapást mért Darkó gyomrára. Az ütés következtében Darkó eszméletlenül esett össze, majd néhány percnyi irtózatos kinlódás után kiszenvedett. Király amidőn látta tettének következményeit, elmenekült és a rendőrség embereinek csak a késő éjszakai órákban sike-

rült elfogni az egyik kocsmában, ahol alaposan leitta magát. Előbb a rendőrségre, — majd az ügyészre kísérték. A tragikus véget ért Darkó holttestét beszállították a klinika bonctani intézetébe, — ahol a boncolás fogja megálapítani, hogy az ökölcsapás, vagy régi szívbaja gyilkolta-e meg Darkót.

A CFR igazgatósága elrendelte, hogy a szolgálatban csakis az állam nyelvét szabad használni

A CFR körrendeletben emlíkezteti összes alkalmazottait, hogy szigorúan tilos szolgálatban más nyelvet, mint a hivatalos államnyelvet használni úgy belső viszonylatban, mint a közönséggel való érintkezésben. Ezen kötelezettségük az alkotmány 94-ik szakaszában

és a CFR személyzet statutu-
mának 8-ik, valamint 11-ik
szakaszaiban foglaltakból
ered. Megengedhetetlen, hogy
az egyesülés után 20 évvel még
legyenek olyan tisztviselők,
közlegek, vasuti munkások,
akik a román államtól kapott
fizetésből élnek, anélkül, hogy

megtanulták volna az ország nyelvét, sőt kihívó módon megszegik a kapott rendelkezéseket és hűségesküjüket. — Azokat, akik a jövőben is kihágást követnek el a rendelkezések ellen, fegyelmi bizottság elé állítják és szigorú megtorlásban részesítik.

**Káprázatos ténnyel rendezik be
Párisban az angol királyi pár
lakosztályát**

Párisból jelentik: Lázás munka folyik hetek óta a francia külügyminiszteriumnak a Quai d'Orsayn lévő palotájában. — Háromszáz munkás dolgozik a vendégfogadó helyiségek átalakításán és rendbehozatalán: itt száll meg ugyanis az angol királyi pár június végére bejelentett hivatalos párisi látogatása alkalmával. A külügyminiszteriumnak ez a Szajna-partra néző szárnya több nagy fogadótermet foglal magában, amelyeket az állami gobelin-műhelyekben készített felbecsülhetetlen értékű szőnyegekkel terítettek fel. A földszinten lévő étteremből csodásan szép kilátás nyílik a park virágágyaira, amelyek a francia kertészet remekei. Az első emeleten vannak a királyi vendégek számára fenntartott szobák.

décpár lakótermei, a második emeletet kísérők, udvarhölgyek stb. részére tartották fenn. A nagykiterjedésű épület szárnyat most ellátják a korszerű lakáskultúra legfrissebb vívmányaiival is. Bevezetik a gőzfűtést, új fürdőszobákat építenek, a villamosáramhálózatot kibővítik. Az angol uralkodópár lakótermeinek a butorzatát is kicserélik s az eddigi butorok helyére XVI. Lajos-korabeli butorokat tesznek. Az angol királyné hálótermébe Maria Antoinette diszágyát állítják, amelyet Párisba hoznak a versaillesi kastélyból. VI. György király párisi látogatása ideje alatt I. Napoleon császár emeletekén egyben fogja

kipihenni a fényes fogadtatások és kápráztató ünnepségek fáradalmait.

A FRISS
ÚJSÁG ÉS
MAGYARSÁG
ÚJ AUTOMATA
TELEFON-SZÁMA
2800
REGI TELEFON-SZÁM 3-80

A kiválasztott

— Regény — 95

— Tudom én, mi a maga baja tisztelt rendőr uram és miért van annyira lehangolva! Abban reménykedett, miatti az éjszakában ide rohantunk; hogy a fiatal hölgy szédarabolt testét megtalálja majd valahol a kád mögött. Most, hogy egy darabban van és nincs szüksége a maga rendőri mivoltára, egyszerűen nem bírja elviselni.

De Pike nem értette a tréfát. Tulságosan el volt képedve.

— Szinte hihetetlen — mondta. — A fiatal hölgyön nyoma sincs bánatnak, vagy ijedségnek.

— Bizony nincs — mondta Lucas. Kissé várt még, azután elszánt léptekkel indult el a szerelmesek felé. Pike követte. Anthony, beérve a csöndes szemlélő szerepével, ráült az egyik asztalra és a cigarettatárcája után kíváncsított.

— Miss Kerr — hallotta Lucas hangját — nagyon sajnálom, azonban meg kell kérem, ajándékozzon meg a figyelmével...

Anthony csöndesen mosolygott magában.

— Természetesen — felelt Susan helyett Heath.

Ezzel az igazi Heath, gondolta magában Anthony.

A fiatal férfi hangja bátran csengett. Tizenöt évvel látzott fiatalabbnak a kapitány, mint az összetört ember, aki a menyasszonya után velük jött az éjszakában... A fiatalok kar-karban álltak Susan aranyos fejbubja egy vonalban volt a vőlegénye vállával.

— Hogyan került ide? — kérdezte Lucas. — Miért jött ide? És ki hozta őt ide, Miss Kerr? Trenchard?

Susan vigan intett.

— Igen, a szegény ember. Ugy elfáradt. Fönn van és alszik. Gondolhatja, mennyire oda lehet, ha a maga dörömbölésére sem ébredt föl.

Lucas zavarodottan dörzsölte a homlokát. Heath megremevedett. Arcára kiült a bosszuszúvág. Susan megnyugtatóan simította végig a karját.

— Trevor!

— De Trenchard... Trenchard... Ó... Hogy lehet az?

Már Lucas is kezdett belezavarodni a históriába.

A karikázó füstfelhő mögül Anthony először Lucasra, azután Pikere nézett. Lucas arc kifejezése mosolyra, Pikeé hofára fakasztotta.

Lucas villámló szemmel fordult feléje.

— Igen, Gefhryn, csak ne vessen! Ha olyan nagyon okos, akkor halljuk a magyarázatot.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelisével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

Előfizetési díj havonta 40 lei

Róna fényképésznél
legolcsóbb, legszébb a fénykép!!
6 drb csak 80 lei!

Ugyanaz, ami a kirakataimban látható!

Kérem a n. é. közönséget, ne hagyja magát a konkurenciától félrevezetni!

ÁLLÁS

Keresünk Turda részére megbízható ügyes ujságárust fixfizetéssel és percenttel. Jelentkezni a kiadóhivatalban, vagy Mohai János urnál, Librăria „Modern” Turda. 1418

Tanulólanysok 13—15 évesek iparművészethez fizetéssel felvételnek, Salzer Str. Samuil Micu 10. 1548

Gyakorlott ujságárusok

2500--3000

lei biztos keresettel

bevezetett helyekre!
azonnal felvételnek
jelentkezni a kiadóban.

Vincelléri állást keres, ki gyümölcsigondozáshoz ért. Szalók József, Salonta. Str. Mihai Viteazul 40. 1552

Könyvkötő-leány gyakorlott felvétetik. László Kálmán, Oradea, Avram Iancu 11. 1550

Mindenes bejárónő felvétetik, Str. Ciorogariu 17/a. Orbanné. 1551

VÉTEL-ELADÁS

Makulatura ujságpapir kapható kis és nagy mennyiségben Pásztor Ede cégnél Piața Mihai Viteazul 4.

Kitűnő bánáti lisztet, mákot, diót, mazsolát, liköröket legolcsóbban Balásznál, Str. Alexandri 34. 1534

Staniol, színes selyem, krepp és tafett-papírok legolcsóbb árban kaphatók Pásztor Ede papirkereskedésben. Piața Mihai Viteazul 4. (Nagypiac.)

LAKÁS

Kétszobás lakást központhoz közel keresek május 1-re. Címet a kiadóba kérek. 1520

Habsburg Albrecht főherceg ismét regényes házasságra készül

Budapesti, ápr. 13. Habsburg Albrecht főherceg, akinek Leibach Irénnel, Magyarországi volt törökországi követnek elvált feleségével kötött házassága annakidején nagy társadalmi port vert fel, most

ismét romantikus házasságra készül. Albrecht főherceg a Hortobágyon megismerkedett egy kismarjai Bocskai nevű feltűnő szépségű tanítónővel, akit eljegyezett és közelebről feleségül akar venni.

Felakasztotta magát egy idegbeteg asszony

București, április 13. Sinia Florea 37 éves petrosanii ur-asszony az Enescu-családnál volt Bucureștiben látogatóban. Súlyos neuraszténiában szenvedett és a házbellek távollétében felakasztotta magát. Az ügyesség elrendelte a holttest felboncolását.

vedett és a házbellek távollétében felakasztotta magát. Az ügyesség elrendelte a holttest felboncolását.

Agyonsújtotta a felrobbant dinamit a gondatlan munkásokat

Oravitáról jelentik: Pénteken délután a város határában levő kőbányából követeket akartak robbantani. A munkások öt kiló dinamitot vittel magukkal, a dinamit azonban fagyos volt és nem tudtak dolgoz-

ni. Este a kőbánya melletti kalibában lefeküdtek és a dinamitot, hogy kissé kiengedjen a kemence mellett helyezték el. Éjjel a dinamit annyira felmelegedett, hogy felrobbant és négy munkást agyonsújtott.

SPORT

A vasárnapi mérkőzések bírói

Sp. Studentesc—Venus București, Piky Kroner.

Unirea Tricolor—AMEFA București, Mity Niculescu.

CAO—Victoria Oradea, Ritter.

Olimpia CFR—FC Rapid Satu-Mare, dr. Stanciu.

Dacia Unirea—Jiul Brăila, Bușu.

Gloria—Juventus Arad, Moraru.

„U”—Crișana Cluj, Ceau-reanu.

Ripensia—Vulturii Timișoara, Palfy.

ACFR—Dragoș Vodă Brașov, Dordea.

Végleges!

A futball mérkőzéseket mentesítették a látványossági adó alól

A pénzügyminiszterium közli, hogy a Futball Szövetség előterjesztésére az 1938—39. esztendőre a futball mérkőzéseket mentesítik a látványossági adó alól. Ez az adómentesség csak az affiliált csapatok számára érvényes. A pénzügyminiszterium határozata igen nagyjelentőségű és azt jelenti, hogy most már a hivatalos hatóságok is megértést tanúsítanak a sporttal szemben.

Rádió műsor

PÉNTEK

BUCUREȘTI. 6.30 Hírek reggeli hangverseny. Hanglemezek. 13.10 Déli hangverseny Rádió Zenekar. 14.30 Hanglemezek. 18.05 Costica Tandir zenekara. 19.00 Művészi aktualitások. A Román Akadémia ülése. 19.15 A hangverseny folytatása. 19.55 Belső fegyelem. Iorga Nicolae előadása. 20.15 Kamarazene. — 20.35 Operaelőadás: Othello Szünetben: Beszámoló költeményekről, hírek, sport és hírek német nyelven külföld számára.

BUDAPEST I. 10—10.55 Református istentisztelet. 11.15—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd az Egyetemi templomból. 12.15—1.15 Evangélikus istentisztelet. 1.30 Budapesti Hangversenyzenekar. 3—4.15 Hanglemezek. 6.00 Nagypénteki lamentáció. 7.15 Előadás. 7.35 Revere Gyula hárfázik. 8.10 Előadás. 8.30 A rádió szalonzenekara. 9.40 Hírek. 10.00 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Nagypéntekre való tekintettel a további adás szünetel.

NYOMATOTT PASZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA